

استاندارد ملی ایران

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

۱۹۶۳۹

INSO

19639

1st.Edition

2013

Iranian National Standardization Organization

چاپ اول

۱۳۹۱

قهوه - ابزار نمونه برداری قهوه سبز یا قهوه
خام و قهوه پوست کاغذی

Coffee — Sampling triers for green coffee
or raw coffee and parchment coffee

ICS: 67.260

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک مادهٔ ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسهٔ استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانهٔ صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیتهٔ ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیتهٔ ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهای ملی تلقی می‌شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شمارهٔ ۵ تدوین و در کمیتهٔ ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازهٔ شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینهٔ مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدورگواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامهٔ تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها ناظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

**کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«قهوه-ابزار نمونه برداری قهوه سبز یا قهوه خام و قهوه پوست کاغذی»**

سمت و / یا نمایندگی

اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی

رئیس:

اوladغفاری، عارف

(کارشناس ارشد مهندسی علوم و صنایع غذایی)

دبیر:

شرکت کیفیت آفرینان آذر

رحیم زاده، فرانک

(کارشناسی مهندسی علوم و صنایع غذایی)

اعضاء : (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

صنایع غذایی داداش برادر

آهنین، مهدی

(کارشناس ارشد مهندسی علوم و صنایع غذایی)

اداره فنی و حرفه ای آذربایجان شرقی

آیرملو، آیلا

(کارشناس ارشد مهندسی علوم و صنایع غذایی)

اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی

اخیاری، شهاب

(کارشناس ارشد شیمی)

صنایع غذایی داداش برادر

امینی، داود

(کارشناس شیمی)

اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی

بدلی، اکبر

(کارشناس علوم تغذیه)

صنایع غذایی شکوه شاد شانجان

خزانی، صابر

(کارشناس مهندسی صنایع غذایی)

کارشناس

رحیم زاده، روشنک

(کارشناسی مهندسی علوم و صنایع غذایی)

دانشکده شیمی دانشگاه تبریز	زارعی، محمود (دکترای شیمی کاربردی)
شرکت صنعتی داداش برادر	عباسی شکوهی، محمد (کارشناس ارشد مهندسی صنایع غذایی)
موسسه آموزشی چیت سازان	قدیمی کلجاهی، لیدا (کارشناس زبان انگلیسی)
اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی	قدیمی کلجاهی، فریده (کارشناس ارشد شیمی)
سازمان ملی استاندارد ایران	کامران، سمیه (کارشناس مهندسی علوم و صنایع غذایی)
دانشکده شیمی دانشگاه تبریز	کبیری، رویا (دکترای شیمی)
اداره کل استاندارد آذربایجان شرقی	محبیان، زهرا (کارشناس ارشد شیمی)
صنایع غذایی شکوه شاد شانجان	ملکی، غفور (کارشناس علوم نغذیه)

پیش‌گفتار

استاندارد «قهوه- ابزار نمونه‌برداری قهوه سبز یا قهوه خام و قهوه پوست‌کاغذی» که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط شرکت کیفیت آفرینان آذر تهیه و تدوین شده است و در ۱۳۹۱/۱۲/۱۲ هزار و دویست و بیست و نهمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خوراک و فراورده‌های کشاورزی مورخ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

ISO 6666: 2011, Coffee sampling — Triers for green coffee or raw coffee and parchment coffee

قهوه - ابزار نمونهبرداری قهوه سبز یا قهوه خام و قهوه پوست کاغذی^۱

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین مشخصات ابزار نمونهبرداری قهوه سبز یا قهوه خام و قهوه پوست کاغذی (قهوه داخل پوسته کاغذی) برای نمونهبرداری از کناره‌های کیسه‌های سربسته می‌باشد. این استاندارد برای نمونهبرداری بر اساس استاندارد ISO 4072 کاربرد دارد.

این استاندارد برای وسایل نمونهبرداری از حجم‌های بزرگ که به صورت فله می‌باشند و کیسه‌های بزرگ (به عنوان مثال: کیسه‌های علامت‌گذاری شده به شکل "1MT" (یا در مقیاس تن) کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است.

استفاده از مرجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است :

2-1 ISO 4072, Green coffee in bags-Sampling

۳ مشخصات

۱-۳ مواد

ابزار نمونهبرداری قهوه باید از لوله بهداشتی از جنس زیر و عاری از هرگونه آلودگی و بوی خارجی باشد:

الف - فولاد زنگنزن صیقلی؛

ب - فولاد سرد نورد پوشیده شده با کروم، یکپارچه و بدون درز.

یادآوری - اگر قسمتی از پوشش کروم ابزار نمونهبرداری از آن جدا شده باشد، نباید مورد استفاده قرار گیرد. این بررسی می‌تواند با چشم انجام شود.

۲-۳ مشخصات ساخت

۱-۲-۳ ابزار نمونهبردار، باید با الزامات بنده‌های ۴-۲-۳ تا ۲-۲-۳ مطابقت داشته باشد و دارای ابعاد نشان داده شده در جدول ۱ و شکل ۱ باشد.

۲-۲-۳ ابزار نمونهبردار، یک لوله بدون انحنا با سطح مقطع دایره‌ای و انتهای مخروطی است.

جدول ۱- ابعاد ابزار نمونهبردار قهوه

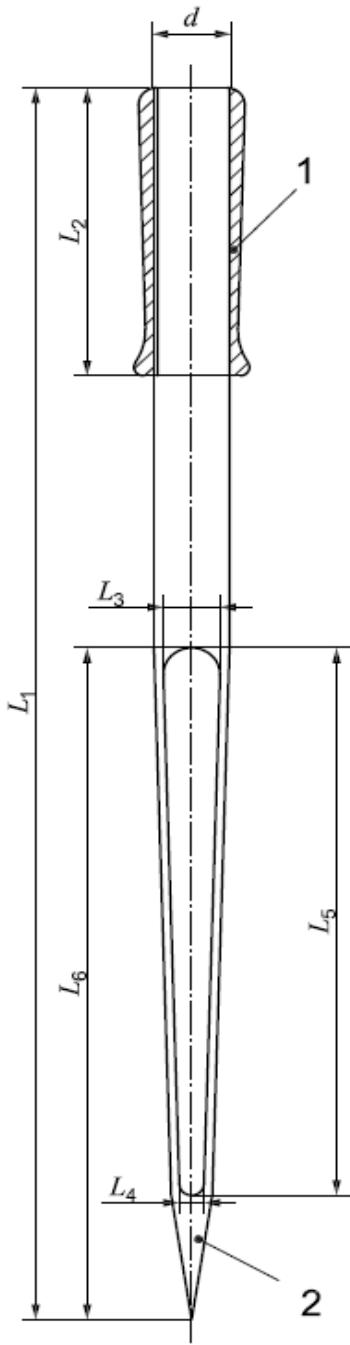
ابعاد بر حسب میلی متر

نوك	طول باز	طول	طول	دسته	حداقل طول کلی	قطر داخلی	انواع قهوه
نمادهای استفاده شده در شکل ۱							
L ₆ -L ₅	L ₅	L ₄	L ₃	L ₂	L ₁	d	
۵۵ تا ۴۵	۲۲۰ تا ۲۰۰	۱۰ تا ۸	۲۰ تا ۱۹	۱۴۰ تا ۱۰۵	۴۵۰	۳۲ تا ۲۳	قهوه سبز یا قهوه خام
۶۵ تا ۵۵	۲۶۰ تا ۲۴۰	۱۲ تا ۱۰	۲۱ تا ۲۰	^a ۱۴۰ تا ۱۰۵	۴۸۰	۳۶ تا ۲۹	قهوه پوست کاغذی (قهوه در پوست کاغذی)

^a دسته در قهوه پوست کاغذی اختیاری است.

۳-۲-۳ لبه ابزار نمونهبردار باید گرد باشد، به طوری که طی نمونهبرداری کیسه را پاره نکند و به محصول آسیب نرساند. سطح مقطع طول شیاردار باید بزرگتر یا برابر نیم دایره قطر لوله باشد.

۴-۲-۳ نوکهای ابزار نمونهبردار، باید سفت و محکم باشد.

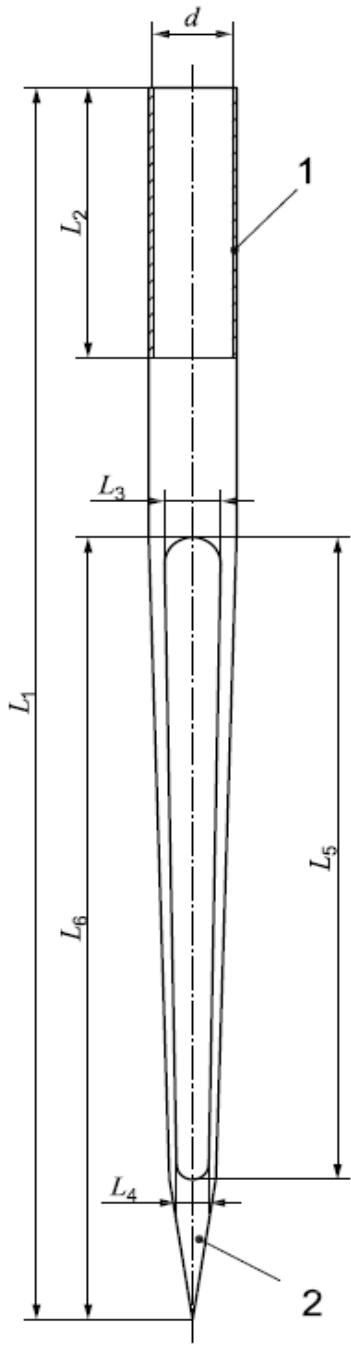
الف- برای قهوه سبز یا قهوه خام

راهنما:

۱ دسته (در شکل ۱-ب اختیاری)

۲ نوک فولادی زنگ نزن جوشکاری شده با آرگون

برای توضیح علائم به جدول ۱ مراجعه کنید.

ب- برای قهوه پوسٹ کاغذی

شکل ۱- ابزار نمونه برداری قهوه